

VOORTGANGSRAPPORTAGE

Mei t/m juni 2024

Een overzicht van de voortgang per project en overkoepelende thema's

VOOR
JEUGD &
GEZIN

OZJ

Ondersteuningsteam
Zorg voor Jeugd

Kwartaal 2 - 2024

IN DEZE RAPPORTAGE

01.	WOORD VOORAF	4
02.	SOM DER DELEN	5
03.	UPDATE PER PROJECT	6
04.	OZJ-POOL	7
05.	LEEFWERELDTOETS	9
06.	STEVIGE LOKALE TEAMS	10
07.	16-27	12
08.	WEL IN ONTWIKKELING	14
09.	CONTRACTEREN VANUIT DE BEDOELING	15
10.	BEWEGING VAN 0	16
11.	TEAM AANPAK WACHTTIJDEN	18
12.	HET ONDERSTEUNINGSTEAM UITHUISPLAATSINGEN TOESLAGENAFFAIRE (OT)	19
13.	MET ANDERE OGEN	19

“

Zet het juiste in het middelpunt,
en de wereld vormt zich eromheen.”

OZJ VOORTGANGSRAPPORTAGE

Mei t/m juni 2024

WOORD VOORAF

Gieke Buur
Programmanager OZJ

Voor je ligt de voortgangsrapportage (VGR) over kwartaal 2 van 2024. Het leek ons goed om deze net na de zomer openbaar te maken, als een combinatie van inspiratie en, eerlijk gezegd, een lichte schop onder de kont. Deze combinatie komt voort uit het onderwerp van deze voortgangsrapportage: Jongeren en Ouders. Onze klanten dus. Zonder hen geen jeugdveld, geen zorg voor de jeugd.

Als OZJ hebben we al veel geschreven, gedaan en ontdekt over het betrekken van jongeren en ouders. Soms met kortdurend resultaat, maar te vaak zonder concrete verbeteringen als gevolg. En dat terwijl we toch behoorlijk stellig zijn in het altijd betrekken van ouders en kinderen. Altijd uitgaan van het perspectief van de ander, altijd luisteren en altijd samen doen. Maar die resultaten hebben we onvoldoende bereikt met al onze mooie stukken, initiatieven en tools.

Het schrijven van deze VGR was dan ook een uitdaging. Want: wat moeten we nu nog op papier zetten om bij te dragen aan het betrekken van ouders en jongeren? Moesten we nog eens beginnen over wat het oplevert? Of hoe lastig het soms is om gelijkwaardig samen te werken? Onze conclusie was uiteindelijk dat we in alle gevallen niets nieuws op papier zouden zetten, want we weten allemaal wel hoe belangrijk dit onderwerp is en dat het tegelijkertijd jammer genoeg toch vaak niet goed lukt.

Daarom houden we deze VGR kort, met een simpele boodschap: **gewoon doen**.

Hoe? Daarvoor gaan we in de periode tot het einde van het jaar aan de slag. De tijd die we normaal gesproken zouden besteden aan een nieuwe rapportage over kwartaal 3, stoppen we in het opzoeken van goede voorbeelden lokaal, regionaal en landelijk, vanuit het perspectief van jongeren en ouders, over de samenwerking tussen hen en beleidsmakers, professionals, managers, enzovoort. Als mooie afsluiter van het jaar, om zo met concrete goede voornemens het nieuwe jaar te kunnen starten. Wij allemaal: **gewoon doen** ;)

Heb je verhalen die je wilt delen? Laat het ons weten via carmensmeenk@vng.nl

SOM DER DELEN

**JONGEREN EN
OUDERS CENTRAAL:**

**GEWOON
DOEN.**

UPDATE PER PROJECT

Legenda

 Opdrachtgever(s)

 Looptijd

 Website

OZJ-POOL

Via de inzet vanuit de OZJ-Pool werkt het OZJ op verschillende manieren aan de Hervormingsagenda jeugd. Dit gebeurt op verzoek van en samen met de partijen uit de vijfhoek, betrokken netwerken en ketenpartners. Signalen vanuit hen worden vertaald in een aanbod dat verschillende vormen kan aannemen. Door samenwerking met het [Platform Sociaal Domein](#) worden de verschillende sociale domeinen verbonden met het jeugddomein, om zo bij te dragen aan domeinoverstijgend werken.

Vanuit de OZJ-Pool zijn er enkele vaste activiteiten: de [Beweging van 0](#) en het [contracteren vanuit de bedoeling](#), die elk een eigen pagina hebben in deze voortgangsrapportage. Een ander vast onderdeel is het vervullen van de 'brandweerfunctie', die kan worden ingezet bij urgente problemen in het jeugdveld. Deze projecten, die vanuit signalen die binnenkomen opstarten, beginnen altijd met voorwerk vanuit de OZJ-pool. Hiermee is de OZJ-Pool een bundeling van wisselende activiteiten op verschillende niveaus, allemaal gericht op de transformatie die nodig is om de implementatie van de Hervormingsagenda tot een succes te maken.

Voortgang in kwartaal 2

Hervormingsagenda

Samen met het Platform Sociaal Domein hebben we een coördinator aangesteld voor een periode van zes maanden. Deze coördinator heeft als taak om een gezamenlijk ondersteuningsaanbod voor de regio samen te brengen en waar nodig te ontwikkelen. Samen met de regioadviseurs, VNG en OZJ wordt er gekeken hoe dit ondersteuningsaanbod eruit moet komen te zien. Dit betreft zowel de inhoud als de manier van samenwerken en ook het digitale platform waarop het aanbod en goede voorbeelden worden geplot.

Verdere samenwerking met het Platform Sociaal Domein (PSD)

Ook afgelopen periode hebben we verdere stappen gezet in de samenwerking met het Platform Sociaal Domein. Naast de bedrijfsvoering wordt nu ook gekeken naar mogelijkheden om het leren binnen beide

organisaties te verbinden. Wat doet het OZJ, wat doet het PSD en hoe kan dit meer geïntegreerd worden? Hiervoor zijn we met het team leren om tafel gegaan en dit jaar moet dit verder inhoud gaan krijgen. Een eerste stap hierin is het onderzoeken hoe het leeraanbod van het OZJ geplot kan worden binnen de bestaande structuur van het Platform Sociaal Domein.

Daarnaast zijn we bezig met de voorbereidingen voor een gezamenlijke kwartaalbijeenkomst van OZJ en PSD in december. Het doel van deze bijeenkomst is om te focussen op het thema schaarste, specifiek de schaarste van middelen, mensen en tijd in het jeugddomein.

Ook gaan we gezamenlijk optrekken voor de Sociale Tour, waar het OZJ een bijdrage aan gaat leveren. Dit is een initiatief om gemeenten en regio's te inspireren en te informeren over alle hervormingen in het sociale domein, niet enkel jeugd. Het OZJ zal hieraan actief deelnemen en bijdragen.

Brandweerfunctie

In kwartaal 2 is, naar aanleiding van het rapport van Jason Bhagwandas, het project ZIKOS gestart vanuit de brandweerfunctie. Hierbij worden de twee ZIKOS-organisaties ondersteund bij het organiseren van alternatieve zorg voor 26 jongeren die daar verblijven. In samenwerking met deze jongeren, hun ouders/opvoeders, professionals, zorgaanbieders, onderwijsinstellingen, expertteams, bovenregionale netwerken en plaatsingscoördinatoren wordt gezocht naar alternatieve plekken. Voor een aantal jongeren is dit in kwartaal 2 gelukt, terwijl er voor anderen nog aan wordt gewerkt. In kwartaal 3 wordt een inhoudelijk leerrapport geschreven dat inzicht geeft in het proces, de gevonden en gecreëerde plekken, en de lessen die hieruit zijn getrokken.

Andere activiteiten vanuit de OZJ-Pool

Daarnaast lopen er nog andere initiatieven vanuit de OZJ-Pool. Op verzoek van de Bovenregionale Expertise Netwerken werkt een van de OZJ-Pool adviseurs aan het aanpassen van het borgingsdocument dat oorspronkelijk voor de Regionale ExpertTeams is gemaakt. Verder is een adviseur van de OZJ-Pool in gesprek met jongeren en ervaringsdeskundigen in het land over goede voorbeelden in de jeugdzorg. Wat waarderen zij hieraan? Wat zijn hun ideeën? Wat willen ze ons meegeven? Op deze manier dragen we, naast de Leefwereldtoets, bij aan de betekenisvolle participatie van jongeren.

LEEFWERELDTOETS (LWT)

Het OZJ heeft van de Stuurgroep Hervormingsagenda de opdracht gekregen om, in samenwerking met de cliëntorganisaties MIND en Leder(in) en het NJR, de Leefwereldtoets uit te voeren. Dit project geeft ouders en jongeren een stem bij de implementatie van de Hervormingsagenda. In 2024 worden de eerste ervaringen met de Leefwereldtoets verzameld. Op basis van deze ervaringen wordt de aanpak aangescherpt en aangepast, waarna deze gedurende de rest van de looptijd van de Hervormingsagenda wordt voortgezet.

VWS

2023 - 2028

Voortgang in kwartaal 2

Na goedkeuring van het advies LWT en de toekenning van de opdracht aan het OZJ, stond kwartaal 2 van 2024 in het teken van het uitwerken van het implementatieplan Leefwereldtoets. Dit plan concretiseert hoe de Leefwereldtoets wordt uitgevoerd. In juni is het plan, na afstemming met de werkgroep, voorgelegd aan en goedgekeurd door de Stuurgroep Hervormingsagenda. Het implementatieplan kun je hier lezen.

In lijn met het implementatieplan hebben we in juni gesprekken gevoerd met betrokkenen bij de thema's vanuit het ministerie van VWS:

1. Reikwijdte: jeugdhulpplicht voor de meest kwetsbare jeugdigen en gezinnen
2. Jeugdhulp steviger verbinden aan aanpalende domeinen zoals onderwijs, volwassen GGZ en bestaanszekerheid
3. Stevige lokale teams en toegang
4. Terugdringen residentiële jeugdhulp: zo thuis mogelijk

Met de trekkers van deze thema's hebben we besproken of en waar er mogelijkheden en behoeften zijn om jeugdigen en opvoeders te bevragen. Uit deze gesprekken zijn enkele concrete onderwerpen naar voren gekomen die in kwartaal 3 worden uitgewerkt en in september aan de stuurgroep worden voorgelegd. De stuurgroep bepaalt vervolgens of deze onderwerpen in het najaar van 2024 uitgevoerd mogen worden.

Daarnaast hebben we afgelopen kwartaal deelgenomen aan een consultatiesessie van NJR. NJR is begonnen met het organiseren van sessies binnen de gesloten jeugdzorg om input op te halen. We zijn uitgenodigd om deze sessies bij te wonen en hebben hierbij waardevolle inzichten en ervaringen opgedaan die van invloed zullen zijn op onze aanpak.

Mijlpalen

- Schrijven implementatieplan
- In gesprek met thematrekkers HA
- Schrijven voorstellen consultaties
- Voorstellen voorleggen stuurgroep HA
- Samenstellen projectteams consultaties
- Uitvoeren consultaties
- Terugkoppelen uitkomsten consultaties
- Evalueren proces LWT

STEVIGE LOKALE TEAMS

VNG

2023 - 2028

Het doel van de ondersteuningslijn stevige lokale teams is om een gerichte bijdrage te leveren aan het doel van de Hervormingsagenda Jeugd: in 2028 is er in alle gemeenten in Nederland een stevig lokaal team. De ondersteuning sluit aan bij de lokale situatie en opzet en richt zich op de Jeugdwet met een verbreding naar de WMO en zo mogelijk de Participatiewet.

Voortgang in kwartaal 2

Ondersteuning

Vanaf 1 maart zijn we gestart met het daadwerkelijk ondersteunen van gemeenten en organisaties. In de periode tot 1 juli hebben we contact gehad met 36 individuele gemeenten en 2 uitvoerende organisaties. Deze ondersteuning bestaat uit het geven van voorlichting en/of advies en zo nodig ook het coachen door de inzet van de transformatie coaches. De gesprekken verlopen zeer plezierig en geven richting aan wat er lokaal in gang gezet kan en

moet worden. Hieronder een overzicht van het type gevoerde gesprekken.

Van de gesproken gemeenten en organisaties kon ruim 50% zelfstandig verder na voorlichting en/of advies. Zij gaven hierin aan dat zij verwachten dat zij profijt zullen hebben van de werkpakketten die in het najaar beschikbaar komen. Ruim 40% heeft vragen voor coaching. Naar aanleiding hiervan zijn zes coachings-

steuning te willen van de VNG. Naar aanleiding hiervan hebben we met negen gemeenten al contact, veelal over het opstarten van een coachingstraject. Opvallend is dat gemeenten die een coachingstraject hebben of krijgen vaak klein zijn qua omvang en daarmee ook een klein ambtelijk apparaat hebben. We verwachten dat er na de zomervakantie nog een fors aantal gemeenten zich zal melden.

Daarnaast is er overleg geweest met vier regio's. Bij één van deze regio's hebben we voorlichting gegeven aan de beleidsambtenaren van de zeven gemeenten die hier onderdeel van zijn. Ook vanuit deze regio verwachten we in het najaar nog coachingstrajecten.

Transformatiecoaches

In maart zijn we gestart met acht transformatiecoaches, die parttime inzetbaar zijn. Zij hebben allemaal een relevante achtergrond als opdrachtgever en/of opdrachtnemer van lokale teams. Alle coaches zijn direct gestart met (een) coachingstraject(en), deze bereiden zij samen met de projectleiders voor. De coaches zijn sterk gemotiveerd om voortvarend aan de slag te gaan met de opdracht. Er is veel energie, betrokkenheid en we leren met elkaar.

Deze opdracht is: als transformatiecoaches werken zij mee aan een ontwikkeltraject van een gemeente waarin ook het opdrachtnemerschap gepositioneerd is. Ze maken gezamenlijke afspraken op bestuurlijk niveau over het doel, het tijdsplan en de inzet die nodig is vanuit de gemeente en vanuit de coaches. Maandelijks is er een werksessie met de transformatiecoaches, waar intervisie, het werken met de

werkpakketten (onder leiding van het NJI) en specifieke onderwerpen zoals juridische aspecten van lokale teams, richtinggevend kader en verdiepende gesprekken over de Hervormingsagenda Jeugd aan bod komen.

Doorontwikkeling ondersteuningslijn

Werkpakketten: De werkversie van de werkpakketten is gereed en wordt nu ingezet bij het werken met gemeenten en uitvoeringsorganisaties. De ervaring die we hiermee opdoen wordt gebruikt bij het ontwikkelen van een nieuwe versie, die in het najaar via de VNG beschikbaar komt voor alle gemeenten.

Netwerk en samenhang: Het is van belang dat we relevante kennis, informatie en netwerken continue blijven betrekken bij de ondersteuningslijn en zelf goed op de hoogte zijn van ontwikkelingen die vanuit andere partijen op gemeenten af komen. Daarom hebben we intensieve contacten met de kennisinstituten, de Associatie Wijkteams, IPW, de trekkers van de Hervormingsagenda, de Regioadviseurs het programma toegang van de VNG en verbinden we ons actief met de andere programma's van het OZJ en het programma samenhang van het Platform Sociaal Domein van de VNG.

36 gemeenten

- 8 Voorlichting
- 9 Advies
- 4 Voorlichting & Advies
- 8 Voorbereiding op coachingstraject
- 6 Coachingstraject opgestart
- 1 Geen contact meer ivm ziekte

2 uitvoeringsorganisaties

- 1 Voorlichting
- 1 Advies

trajecten opgestart, acht coachingstrajecten zijn in voorbereiding; deze verwachten we in september/ oktober op te starten.

Daarnaast hebben we kort voor de zomer vanuit de VNG een mail gestuurd naar ruim zestig gemeenten die in de lokale startfoto aangaven geen stevig lokaal team te hebben en onder-

16-27

Het doel van de landelijke aanpak 16-27 is ervoor zorgen dat (centrum) gemeenten/regio's in staat zijn om jongvolwassenen (16 tot ongeveer 27 jaar) met een passend vervolgtraject uit te laten stromen uit een (residentiële) jeugdvoorziening. Een vervolgtraject o.a. ter voorkoming van jongerendakloosheid, dat deze jongeren de kans geeft om op een verantwoorde wijze door te groeien naar zelfstandigheid en dat daarom gebaseerd is op alle terreinen van de big 5.

WWS en VNG

2023 - 2025

[Pagina 16-27](#)

Voortgang in kwartaal 2

Aan de slag met de aanpak

We zijn inmiddels ruim een halfjaar onderweg met de aanpak 16-27. Ook dit kwartaal zijn er weer verscheidene gesprekken en kennissessies gehouden in regio's en gemeenten om te bepalen of en hoe onze aanpak kan aansluiten. Eén regio heeft naar aanleiding hiervan besloten om in te stappen: Eindhoven. Deze regio bevindt zich daarmee in de opstartfase.

In **Rotterdam** hebben we de eerste mijlpaal bereikt: vijftien jongeren zijn aangemeld en worden ondersteund door onze implementatiecoördinatoren. Samen met hen wordt gekeken naar passende woon- en zorgondersteuning, afgestemd op hun behoeften. Een trend die we hier zien is dat jonge-

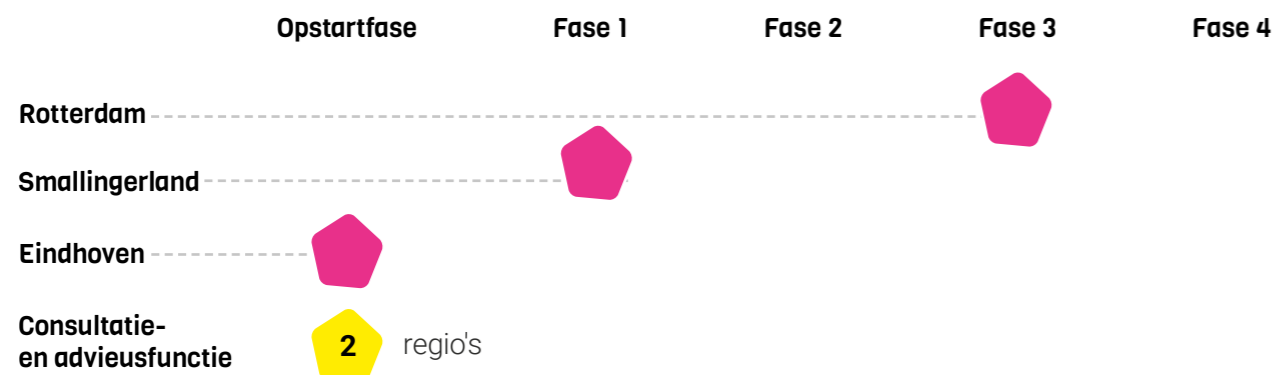
Toelichting fasen

Fase 1: Inventaristatiefase; het in kaart brengen van alle benodigde gegevens.

Fase 2: Ontwikkelfase; het opstellen en inzetten van een uitvoeringsagenda met oplossingsrichtingen voor korte en langere termijn.

Fase 3: Uitvoeringsfase; samenstellen implementatieteam dat oplossingsrichtingen vertaalt naar een plan van aanpak.

Fase 4: Borgingsfase; werkprocessen zijn ingeregeld en bestuurlijke afspraken over vervolgstappen worden vastgelegd tussen partners

ren met complexere vragen naar ons worden doorverwezen, terwijl jongeren met minder complexe vragen binnen de huidige voorzieningen blijven. Deze laatste groep kan relatief snel en eenvoudig uitstromen, wat aanleiding is om hierover met zorgaanbieders en gemeente in gesprek te gaan. Daarnaast wordt er gewerkt om binnen Rotterdam de aanpak te borgen bij eigen afdelingen en mensen, iets wat door gebrek aan capaciteit eerder niet lukte.

In **Smallerland** zijn we in kwartaal 2 opgestart met de aanpak. Het aantal jongeren wat jeugdzorg met verblijf ontvangt is in kaart gebracht en onze implementatiecoördinator gaat samen met een samengesteld team in gesprek met deze jongeren over hun woon-zorgbehoeften. Daaruit voort wordt passend aanbod gecreëerd.

In aanvulling op de aanpak in de genoemde regio's, sloten we afgelopen kwartaal regelmatig aan bij gemeenten en zorgaanbieders voor eenmalige inspiratie- en meedenksessies. Deze sessies fungeerden als vliegwiel voor hun eigen projecten. We namen ook deel aan verschillende initiatieven en werkgroepen om samenwerking te bevorderen, netwerken te verbinden en de kernwaarden van onze aanpak overdraagbaar te maken.

Daarnaast vervulden we in twee regio's een **consultatie- en adviesfunctie**, zowel op verzoek van gemeenten als zorgaanbieders. Hierbij dachten we mee en organiseerden we ondersteuning op proces- en inhoudsniveau. In één regio werd onze ambassadeur bijvoorbeeld gevraagd om consult en advies te geven aan

de leidende coalitie van zorgaanbieders die betrokken zijn bij de uitstroom uit jeugdzorg en de overgang van 16- tot 27-jarigen. Gezamenlijk werd een probleemanalyse gemaakt en een gewenst resultaat geformuleerd.

Kennisdelen

Voor het landelijk gemeentelijk netwerk 16-27 is op 16 mei [ons eerste webinar live opgenomen](#), waarin we een introductie gaven over de landelijke aanpak 16-27. Dit webinar markeert de start van onze reeks online kennissessies. Het doel van deze sessies is om kennis te delen en professionals en beleidsmedewerkers te ondersteunen in hun werk met de doelgroep 16-27 jaar. Ook organiseren we samen met het platform sociaal domein op 17 oktober een bijeenkomst gericht op beleidsmedewerkers bij gemeenten.

Onze intentie is om in de toekomst meer webinars en andere vormen van content te organiseren over dit thema. Dit zal gedeeld worden binnen ons netwerk, via social media en op onze websites, om zo een breder publiek te bereiken en de impact van onze inspanningen te vergroten.

CONTRACTEREN VANUIT DE BEDOELING

Als jeugdhulpaanbieders en gemeenten, in hun rollen als opdrachtnemer en opdrachtgever, onderling ergens niet uitkomen, kunnen zij zich in eerste instantie richten tot de accounthoudende regio van de betreffende jeugdhulpaanbieder. Als dit niet tot een oplossing leidt dan kan bemiddeld worden door de mensen van het team 'Contracteren vanuit de bedoeling'. Deze eerstelijnsbemiddeling en ondersteuning richt zich op de relatie tussen gemeenten, jeugdregio's en jeugdhulpaanbieders, gericht op duurzame samenwerking, en het beter laten aansluiten van het regionale jeugdhulpaanbod op de vraag van de inwoners.

VWS en VNG

2019 tot onbepaald

voordejeugdenhetgezin.nl

Voortgang in kwartaal 2

Lopende bemiddelingen

In het tweede kwartaal van 2024 hebben we één lopend bemiddelingstraject afgerond en één voortgezet. Volgend op de update in de Voortgangsrapportage van kwartaal 1 van 2024 geven de volgende updates een overzicht van de voortgang en huidige status van deze trajecten:

Traject 2: Dit traject is afgerond. In het slot-overleg met de regio hebben de gemeenten hun goedkeuring gegeven aan het voorgestelde ontwikkelpad Stevige Lokale Teams in samenhang met landelijke en regionale ontwikkelingen. Daarnaast is er overeenstemming op hoofdlijnen bereikt over de opdracht aan de bedrijfsvoeringsorganisatie en de vervolgspraken die hierbij zijn gemaakt. De regio gaat nu zelf aan de slag met deze twee punten.

Traject 5: De Taskforce is sinds april 2024 drie keer bijeen geweest. Het doel van de Taskforce is het ontwikkelen van scenario's voor een

robuust en duurzaam zorglandschap, waarbij alle jeugdhulpregio's en een aantal landelijke partijen betrokken zijn. De eerste drie digitale bijeenkomsten hebben in het teken gestaan van;

- het formuleren van een opdrachtbeschrijving ten behoeve van interne afstemming en ter accordering door de betrokken regio's en VWS en VNG;
- het verzamelen en vergelijken van de benodigde feitelijke gegevens uit de regio's;
- het bepalen van het tijdpad om tot een gedragen voorstel, of meerdere gedragen scenario's te komen; en
- gezamenlijk inzicht te verkrijgen in het huidige gecontracteerde aanbod jeugdhulp in de regio's.

Tegelijkertijd dienden deze bijeenkomsten ook nog een ander doel. De deelnemers vanuit de regio's hadden nog geen vanzelfsprekende samenwerkingsrelaties met elkaar. De meeste

deelnemers kenden de collega's uit de andere regio's wel, maar spraken elkaar niet frequent en in sommige gevallen fysiek voor het eerst. De eerste bijeenkomsten hebben bijgedragen in het vormen van een team en in inzicht in elkaars regio's.

In deze fase hebben we tevens verbinding gelegd met EHDK, omdat we konden voorzien dat er veel uitvoerend werk verzet dient te gaan worden om interpretaties te onderbouwen tot vertrekpunten voor één of meerdere scenario's.

Nieuwe (potentiële) bemiddelingen:

In het tweede kwartaal van 2024 is er één nieuwe (potentiële) bemiddeling gestart.

Traject 6: In het kader van het versterken van de regionale samenwerking is er recent een verkennend gesprek gevoerd met een regio waar sprake is van een gebrek aan onderling vertrouwen. Dit ontbrekende vertrouwen leidt ertoe dat de betrokken partijen elkaar voortdurend bevragen, wat niet alleen tijdrovend is, maar ook bijdraagt aan verdeeldheid en besluiteloosheid. Hierdoor is er een risico dat de samenwerking verder uit elkaar valt en dat partijen meer geneigd zijn om hun eigen koers te varen.

Tijdens het verkennende gesprek heeft de regio aangegeven behoefte te hebben aan een bemiddelingstraject om de samenwerking te verbeteren. Er is overeenstemming bereikt om dit traject te starten, en het eerste overleg hiervoor staat gepland na de zomer.

BEWEGING VAN 0

VNG en VWS

Doorlopend

[bewegingvannul.nl](https://www.bewegingvannul.nl)

De Beweging van 0 richt zich op grote doelen, die werken als een magneet; van versterking van de samenleving tot aan meervoudige en complexe hulpvragen van kinderen en gezinnen. Met als groot ideëel 0-doel: 0 kinderen die niet gewoon prettig thuis opgroeien. We willen het plezier in het vakmanschap bevorderen en professionals uitdagen om te blijven zoeken naar hoe het in de nabije en verre toekomst steeds weer beter kan.

Voortgang in kwartaal 2

Ook in kwartaal 2 zijn er vanuit de Beweging van 0 weer diverse activiteiten ondernomen in het kader van ambitieuze jeugdhulp. Hieronder een greep uit deze activiteiten.

We merken dat de Beweging van 0 bange ouders zich als een olievlek begint te verspreiden. Na verschillende gemeenten die zich hierbij hebben aangesloten, is in Veendam nu ook een beweging op dit onderwerp vanuit zorgpartners gestart. Ook op andere plekken in die regio begint er iets te ontstaan. Ons doel is dat aan het einde van het jaar de Beweging van 0 bange ouders meer gemeengoed is, net als de 0 uithuisplaatsingen.

Belangrijk hierbij is en blijft dat de beweging start vanuit een initiator in de regio, die wordt gesteund door de Beweging van 0. Het eigenaarschap blijft altijd bij de regio liggen.

Daarnaast hebben we het afgelopen kwartaal bij verschillende initiatieven aan tafel gezeten als meedenkende sparringspartner. Bij 'Nij Begun', een Gronings herstelprogramma, hebben we een visie ontwikkeld voor de komende 30 jaar: hoe willen we dat jongeren dan in het leven staan? Een gesprek waarin het soms zoeken was, gezien de verschillende perspectieven die de aanwezigen hadden, maar uiteindelijk leverde het waardevolle inzichten op.

Ook waren we betrokken bij het project Toekomstscenario, waar het gelukt is om grote ambities te formuleren en het evidence-based werken als uitgangspunt stevig vast te houden. Dit moet goed landen in de proeftuinen. We zijn ervan overtuigd dat als je grote ambities kunt formuleren, je het gesprek samen kunt blijven voeren.

Intern hebben we een bijeenkomst begeleid met de procesbegeleiders van het Ondersteuningsteam Toeslagen. Tijdens deze sessie gingen we dieper in op de vraag: wat leer je nu bij het

ondersteuningsteam dat werkt en hoe reflecteer je vervolgens op je eerdere werk? Lessen die hierin naar voren kwamen: hoe belangrijk het is om kwetsbaar te zijn, fouten te durven maken en open te staan voor kritiek. Bij het nemen van ingrijpende beslissingen is het essentieel om tegenspraak te vragen en niet meteen naar een oplossing te grijpen, maar eerst te analyseren en geduldig te wachten op een passende oplossing.

Gekoppeld aan het rapport over de gesloten jeugdhulp van Jason Bhugwandass zijn we als kerngroep van de Beweging van 0 zelf bij elkaar gekomen. We hebben dit rapport omarmd, en hoewel de uitkomsten geen verrassing waren, raakten ze ons diep. Twee

dagen en drie nachten hebben we bij elkaar gezeten om te analyseren wat er precies gebeurt in de gesloten jeugdhulp. Een analyse op diepere niveaus van hoe je in de gesloten jeugdhulp terecht komt. Bijvoorbeeld het patroon waarbij jongeren doorgeplaatst omdat men bang is het fout te doen. En waarbij het eindgedrag van de jongere bij de ene instelling de beginzin wordt voor de volgende. Begrip is er niet. We hebben gekeken naar de gemeenschappelijke delers voor deze kinderen: ze zijn niet gehoord, hebben niet de juiste hulp gekregen, wat uiteindelijk escaleert. Hierover gaan we nog het e.e.a. delen en op basis van deze inzichten zullen we het hele jaar door interventies doen en regio's ondersteunen bij het nastreven van de 0-doelen.

**Als je niet bezig bent
met**

'hier moet nú iets gebeuren'

stel je betere vragen

WEL IN ONTWIKKELING

VWS en OCW

2022 - 2026

WEL sluit aan bij het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en is in het schooljaar 2021-2022 gestart met het creëren van nieuwe bewegingen in situaties waarin kinderen (op school) zijn vastgelopen of zich onvoldoende kunnen ontwikkelen. Dit project richt zich specifiek op kinderen met een vrijstelling onder artikel 5a of die in de categorie "absoluut verzuim" vallen. WEL is een samenwerking tussen drie partners: [Gedragswerk](#), [Ingrado](#) en OZJ.

Het doel van WEL is om kinderen die momenteel niet op school zijn ingeschreven, perspectief op ontwikkeling te bieden of te erkennen dat die ontwikkeling er al is. Dit gebeurt door het voeren van open gesprekken in de regio's, herkennen en erkennen wat waardevol is, het zoeken, creëren en benutten van speelruimte en het genereren van nieuwe ideeën. Hierdoor helpen ze op een andere manier aan de slag te gaan. WEL ondersteunt, verbindt, versterkt en creëert positieve bewegingen in de regio's.

Voortgang in kwartaal 2

Nadat we eerder de factoren hadden geïdentificeerd die het succes van WEL kunnen verklaren, zijn we in kwartaal 2 over onze bevindingen en ideeën gaan praten met mensen die werkzaam zijn op het snijvlak onderwijs-zorg. We hebben met hen vooral gesproken over de denklijn om niet 'zorg', maar waarderend werken centraal te stellen in de 'aanpak' bij jeugdigen die (dreigen) uit te vallen uit onderwijs. Onze bevindingen hebben we gedeeld met betrokkenen bij de onderwijs-zorgtafel, de verbindingroute onderwijs, het ministerie van OCW en VWS, onderwijsconsulenten, enkele expertteams en MAO. Vaak werd deze denklijn begrepen, maar regelmatig kwam ook de vraag: hoe gaan we dit goed organiseren en waar zit de structuur?

En precies hiermee hebben we even gepuzzeld afgelopen kwartaal: hoe brengen we herken-

baarheid, duidelijkheid, structuur en borging van deze denk- en werkwijze samen met de individuele wensdroom van jeugdigen en hun ouders voor ons werk de komende 1.5 jaar binnen WEL? En hoe sluiten we tegelijkertijd ook aan bij de onderwijsprofessionals die behoefte hebben aan duidelijkheid en richting om met deze jeugdigen en hun gezin samen te werken, zonder te vervallen in controle- en afvinklijstjes?

Het belangrijkste is wat ons betreft, dat iedereen die een professionele rol speelt in de ontwikkeling van jeugdigen zich meer bewust wordt van de context en hun eigen rol en verantwoordelijkheid daarin. Vooral bij jeugdigen die langdurig uitgevallen zijn. Daarnaast willen we de toegevoegde waarde van waarderend werken op de lange termijn benadrukken. Echte verbinding en oprechte interesse bieden

jeugdigen en hun gezinnen de beste kans op een nieuw ontwikkelingsperspectief en herstel van overprikkeling, overbelasting en overvraging. Dit klinkt eenvoudig en logisch, maar dat is het in de praktijk niet en kost geduld en tijd. Verbinding, echt contact, waarderend werken, ervoor zorgen dat jeugdigen en gezinnen, maar ook samenwerkingspartners, zich gehoord en gezien voelen, is met name ingewikkeld wanneer 'het spannend is'.

In lijn met deze denklijn hebben we afgelopen kwartaal een definitieve koers voor WEL geschreven voor de periode tot en met 2025. Vanuit OZJ willen wij ons in deze periode primair inzetten op bewustwording en het vergroten en borgen van kennis en ervaring met waarderend werken, verbinding en echt contact. Dit doen we met gezinnen, onderwijs, leerplicht, gemeenten, scholen en met elkaar, en vooral als

het spannend wordt.

We gaan met volle energie hier in de komende 1,5 jaar handen en voeten aan geven, om ervoor te zorgen dat deze manier van werken zoveel mogelijk wordt geborgd in het onderwijsveld. In kwartaal 4, oktober 2024, zal de derde leerrapportage van WEL worden gepubliceerd.

KORTE UPDATES

Sommige projecten hebben een eigen voortgangsrapportage, waarin op detail wordt gerapporteerd over de voortgang. In deze OZJ-voortgangsrapportage wordt daarom op hoofdlijnen gerapporteerd over deze projecten, met (indien openbaar) een verwijzing naar de detailrapportages.

Daarnaast werken we vanuit het OZJ nauw samen met Met Andere Ogen. We verbinden waar mogelijk en versterken elkaar door het delen van signalen, goede voorbeelden en geleerde lessen. Daarom wordt ook kort naar hen verwezen in deze rapportage.

TEAM AANPAK WACHTTIJDEN (TAW)

VWS en VNG

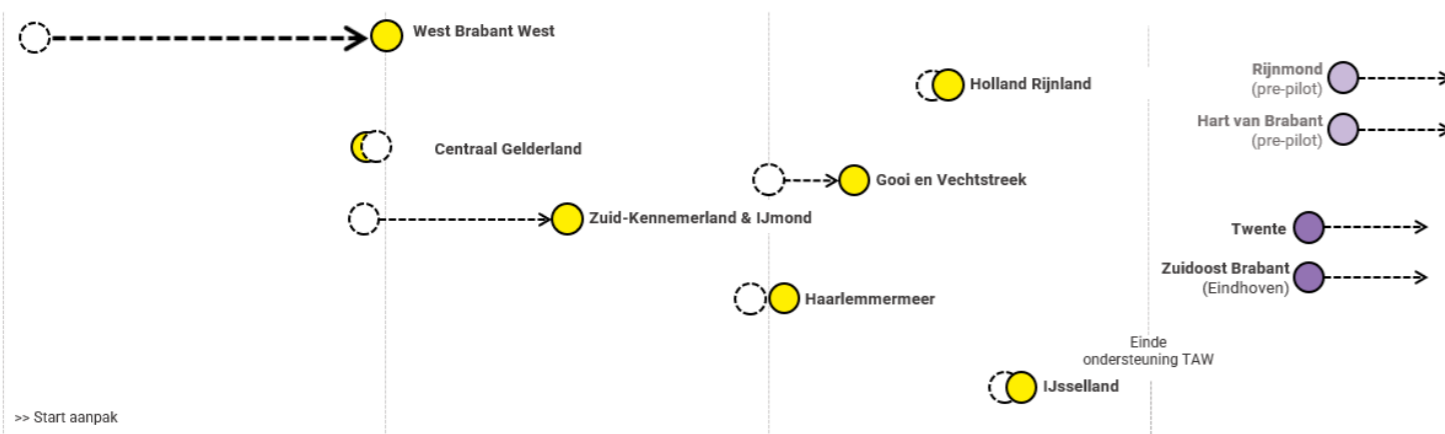
2023 tot ntb

Eigen rapportages

TAW wil de wachttijden in de jeugdzorg duurzaam terugdringen door jeugdzorgregio's te ondersteunen met inzichten en overzichten. Hun benadering, die de kern van het probleem aanpakt in plaats van enkel de symptomen, bevordert nieuwe methoden voor een beheersbare aanpak. In samenwerking met stakeholders richt TAW zich op geleidelijke, uitbreidbare oplossingen via een lange termijn visie, met als doel de wachttijden effectief te verlagen.

Voortgang

Aan de hand van vier fases pakken we met jeugdzorgregio's de wachttijden aan. Dit verloopt niet altijd lineair, regio's kunnen heen en weer gaan tussen de fases. Hieronder een momentopname van de huidige stand per regio.

Fase 1 Inventarisatie
We zetten het project op en verwerven inzichten

Fase 2 Gedeeld beeld
We begrijpen het probleem en samen kiezen we focus

Fase 3 Aanpakfase
We werken aan de strategie en implementatie

Zelf verder
We ondersteunen waar nodig en blijven kennis uitwisselen

HET ONDERSTEUNINGSTEAM UITHUISPLAATSINGEN TOESLAGENAFFAIRE (OT)

VNG, VWS en J&V

2022 tot ntb

Eigen voortgangsrapportages

Het OT ondersteunt toeslagenaffaire-gedupeerden die te maken hebben (gehad) met uithuisplaatsing, zowel de ouders als hun kinderen. De ondersteuning richt zich vooral op het teruggeven van de regie aan de ouders, erkennen dat volledig herstel vaak niet mogelijk is, en het bieden van hulp bij het verbeteren van de huidige situatie, in samenwerking met partners in de keten. Daarnaast hebben ze de opdracht om dat wat gezien, ervaren en geleerd wordt in de uitvoering van de OT-werkwijze, te delen met partners in het jeugdstelsel.

Voortgang

Afgelopen kwartaal publiceerde het OT het leerrapport [Twijfel als krachtig gereedschap voor doorbraken](#), met daarin verschillende inzichten. Daarnaast waren er 73 aanmeldingen in deze periode.

Enkele cijfers op een rij

1021 Totaal aantal aanmeldingen sinds start OT

99 Gezinsherstel

73 Aantal aanmeldingen dit kwartaal

46 Aantal teruggeplaatste kinderen

328 Persoonlijk herstel

MET ANDERE OGEN

OCW, VWS, VNG en onderwijspartijen

2019 - 2024

netwerketandere ogen.nl

Met Andere Ogen is een netwerk van leden uit onderwijs, zorg, jeugdhulp en kinderopvang dat bijdraagt aan het vergroten van de ontwikkelkansen van kinderen. Dit doen ze door de inclusieve samenwerking tussen ouders, jeugdigen en professionals te stimuleren en de netwerksamenwerking in de regio te versterken. Leden delen oplossingen, goede voorbeelden en agenderen behoeften en knelpunten uit de praktijk bij bestuurders en beleidsmakers, om zo een brug te slaan tussen landelijke politiek en lokale praktijk.

Voortgang

Met Andere Ogen is continu in ontwikkeling. Op de website verschijnen regelmatig nieuwe artikelen, inspirerende interviews en handige tools. Twee artikelen van afgelopen kwartaal die ze willen uitlichten zijn:

'Sneller de juiste hulp dankzij bovenregionale samenwerking'

'Ouders willen zich niet betutteld voelen'

DANK VOOR HET LEZEN

Ondersteuningsteam Zorg voor Jeugd